

THE PHENOMENON OF SEXTING AMONG TEENAGERS

Csipkes Hajnalka-Szende

PhD. Student, "Babeş-Bolyai" University of Cluj-Napoca

Abstract: According to previous studies sending or receiving of sexually-suggestive or explicit contents via social media is becoming a popular trend among teenagers. This phenomenon is also called sexting. These contents (images or texts), even if they were sent with good faith in the context of a romantic relationship can easily be misused: they can be posted public or can be infinitely distributed on social media platforms reaching unintended persons. For these reasons sexting represents online risk exposure. The author is exploring this phenomenon among High School students of 10th grade from Cluj-Napoca with quantitative methods. The sample contains 303 cases. The objectives are to investigate the online behavior of teenagers in context of sexting, to measure the magnitude of the phenomena and to identify other associated risks of sexual nature. The results confirm that sexting is very common, it is significantly related to the online behavior and represents a factor of risk for teenagers. The data was extracted from the author's doctoral research.

Keywords: exposure to risk, online behavior, sexting, social media, teenagers.

1. Introducere

În acest studiu ne-am propus să prezentăm fenomenul *sexting*-ului, riscurile asociate și nivelul de răspândire al acestuia în rândul elevilor de clasa a X-a. Noțiunea de *sexting* a apărut relativ recent în anul 2005 și este o creație a literaturii de specialitate din SUA, a centrului *Pew Research Center* în urma unui studiu realizat despre acest fenomen. Potrivit definițiilor oferite prin *sexting* se înțelege primirea sau trimiterea mesajelor cu conținut sexual sau a fotografiilor prin intermediul telefonului mobil sau prin calculator, utilizând diferite aplicații, platforme interactive sau rețele de socializare (O'Keeffe & Clarke-Pearson, 2011).

După alte păreri *sexting*-ul constituie o formă de *cyberbullying* (hărțuire electronică) (Domokos, 2014) pentru motivul că aceste materiale prin natura lor pot cauza consecințe nedorite asupra copiilor care le-au expedit. De cele mai multe ori acest risc se combină cu și cu *cyberbullying*-ul, o formă de agresiune sexuală (Ringrose et al., 2012).

Studiile relatează despre un număr semnificativ de minori implicați în trimiterea și primirea mesajelor cu conținut sexual explicit (Lenhart, 2009). Imaginile și mesajele astfel distribuite pe de o parte pot constitui elementele infracțiunii pornografiei infantile, deoarece minorul care trimite aceste conținuturi poate să devină autorul infracțiunii (Walker & Moak, 2010). Legea penală din România nu prevede ca și cauză de nepedepsire situația în care minorul însuși produce și distribuie astfel de imagini.

Sexting-ul fiind o noțiune relativ nouă încă nu este cuprins în vreun document legal la nivel internațional. În prezent *sexting*-ul s-ar putea încadra la pornografia infantilă doar în situația în care conținuturile sexuale devin publice și se îndeplinesc toate elementele constitutive ale infracțiunii.

Prin urmare identificăm următoarele riscuri de natură sexuală în cazul minorilor: hărțuirea sexuală electronică (*sexual cyberbullying*), trimiterea și primirea mesajelor cu conținut sexual explicit (*sexting*), racolarea minorilor în scopuri sexuale (*grooming*), pornografia infantilă (*child pornography*) și expunere la materiale sexuale. (Livingston & Haddon, 2009). Dintre aceste riscuri ne vom focaliza asupra fenomenului de *sexting*, fiind cel mai răspândit dintre toate categoriile de risc sexual.

2. Metodologia cercetării

Vom realiza o prezentare parțială a rezultatelor obținute în urma cercetării noastre doctorale. Rezultatele se bazează pe o cercetare cantitativă efectuată în rândul elevilor Clujeni de clasa a X-a cu vârste cuprinse între 15-16 ani, utilizatori ai rețelelor de socializare online. Am ales această categorie de elevi deoarece potrivit psihologiei vârștelor acești tineri sunt adolescenți, caracterizați prin „ieșirea din societatea de tip tutelar, familial și școlar și intrarea în viața cultural-socială mai largă”, respectiv „se adâncește mai mult individualizarea și se dezvoltă caracteristicile conștiinței și ale conștiinței de sine” (Albu 2007, 69). Copiii „sunt încărcate de conflicte interioare”, impulsivitate, se intensifică individualizarea „pe planurile intelectual și de relaționare”, se dezvoltă păreri personale și interesul pentru probleme abstracte. „Apare mai pregnantă dorința de afirmare personală ca expresie a socializării, iar experiența afectivă se nuanțează și se impregnează de valori” (Albu, 2007, 69). Astfel vârștele de 15-16 ani se asociază cu adolescența din punct de vedere psihologic și cu minoritate din punct de vedere juridic. Caracteristicile psihologice ale vârștei adolescenților se manifestă și în activitățile lor din mediul online și anume deschiderea către lumea exterioară, căutarea formelor de individualizare și de auto-exprimare însoțită de scăderea controlului parental. Adolescenții cu vârștele vizate pot crea conturi pe rețelele de socializare fără nici o restricție.

2.1. Eșantionul

În privința tehnicii de eșantionare am optat pentru folosirea metodei probabilistice aleatoare stratificată (*stratified random sampling*). În vederea eșantionării am solicitat de la Inspectoratul Școlar Județean Cluj comunicarea datelor privind elevii din clasele a X-a din Municipiul Cluj-Napoca. Din răspunsul instituției rezultă că în anul școlar 2017-2018 au fost înmatriculate un număr de 2753 elevi de clasa a X-a împărțiți în 102 clase la nivelul a 40 de unități școlare. Clasele de elevi se împart în trei categorii: licee teoretice (50%, n=51), vocaționale (21.6%, n=22) și tehnice (28.4%, n=29). În eșantion am menținut ponderea acestor categorii de clase pentru a asigura reprezentativitatea cazurilor. Datele au fost introduse în programul SPSS în vederea stabilirii eșantionului randomizat stratificat. Astfel ne-am propus chestionarea unui număr de 300 de elevi din 14 clase.

2.2. Tehnici de colectare a datelor și întrebările de cercetare:

Am decis utilizarea metodei cantitative al chestionării anonime din dorința de a afla tendințele generale legate de riscurile online de natură sexuală cu un grad de acuratețe ridicat. Datele au fost colectate în lunile octombrie-noiembrie 2017. Chestionarele au fost aplicate prin metoda autoadministrării în timpul orelor.

Întrebările de cercetare au fost inspirate de două cercetări similare (studiul organizației Salvați Copiii România - *Studiul privind utilizarea internetului în familie* și dincercetarea americană prin intermediul proiectului *Pew Research Center's Internet & American Life Project* (Lenhart, 2009)) respectiv și de alte studii relevante:

1. Dacă au intervenit schimbări în modul de utilizare a rețelelor de socializare online în rândul adolescenților față de cele semnalate de studiile anterioare (O'Keeffe & Clarke-Pearson, 2011)?
2. Care este frecvența fenomenului de *sexting* sub forma trimiterii și sub forma primirii, respectiv dacă s-a produs creșterea estimată în studiile mai vechi (Lenhart, 2009)?
3. Care sunt factorii de influență asupra fenomenului de *sexting* și dacă există o interdependență cu alte riscuri (Ringrose et al., 2012)?
4. Dacă părinții pot exercita efectiv rolul lor de responsabilizare a copilului în mediul online, o necesitate esențială semnalată în literatura de specialitate (Albert-Lörincz, 2013)?

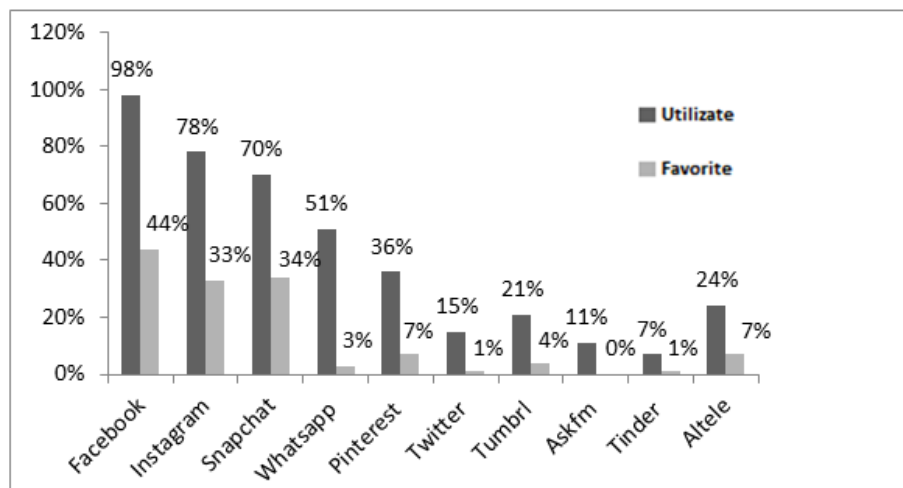
3. Prezentarea rezultatelor

3.1. Structura demografică a populației

În privința sexului subiecților de cercetare (n=303) un procent de 51.2% (n=155) sunt de sex feminin și 48.8% (n=148) sunt de sex masculin. Toți respondenții provin din clasele a X-a ale unităților de învățământ școlar din Cluj-Napoca. Cu privire la proveniența elevilor participanți 69,4% (n=209) provin din mediul urban față de 30.6% (n=92) care locuiesc în mediul rural. Din răspunsurile valide (n=286) cu privire la apartenența religioasă a elevilor clujeni majoritatea 67.5% (n=193) au declarat că sunt creștin-ortodocși, 9.8% (n=28) sunt romano-catolici, 12.2% (n=35) protestanți, 3.8% (n=11) neoprotestanți, 4.2% (n=12) greco-catolici și 2.4% (n=7) au declarat că sunt atei.

3.2. Comportamentul online al elevilor

Elevii utilizează următoarele rețele de socializa: la primul loc se află *Facebook* cu 98% (n=297), urmată de *Instagram* cu 77.6 % (n=235) și de *Snapchat* 70.3% (n=213). Este de menționat că fiecare elev poate să dețină mai multe conturi pe diferite rețele de socializare astfel un procent de 17.2 (n=52) dintre tineri dețin 1-2 conturi pe rețelele de socializare, 42.1 % (n=127) dețin 3-4 profiluri, un procent de 27.9 % (n=84) au 5-6 conturi, iar un procent de 11.6% (n=35) au șapte sau mai multe conturi. Astfel copiii dețin în medie un număr de $M=4.19$ conturi (n=302, $SD=2.03$). Alte rețele folosite în pondere mai mică sunt: *Whatsapp* 51.2% (n=155), *Pinterest* 36% (n=109), *Twitter* 15.2% (n=46), *Tumblr* 20.8% (n=63), *Askfm* 11.2% (n=34), *Tinder* 6.6% (n=20), *Triulilu* 2.6% (n=8), *Flickr* 2.3% (n=7), *Badoo* 1.3% (n=4), *Hi5* 0.7% (n=2), *Myspace* 0.7% (n=2), *Tagged* 0.7% (n=2). Un procent de 24.1% (n=73) dintre elevi declară că folosesc alte rețele online în afara celor menționate, precum *Reddit*, *Youtube*, *9GAG*, *Musically*, *Twitch*, etc. iar 1% (n=3) dintre elevi nu au cont pe nicio rețea de socializare (Fig. nr. 1).

Figura nr. 1 - Ponderea rețelelor utilizate (rețelele utilizate cu pondere de sub 3% au fost excluse)

Topul rețelelor de socializare favorite cuprinde *Facebook* cu 44.2% (n=134), urmat de *Snapchat* cu 33.7% (n=102), iar locul al treilea este ocupat de *Instagram* (33%, n=100). Respondenții au avut posibilitatea să indice mai multe conturi favorite. Alte rețele favorite sunt *Pinterest* cu 6.9% (n=21), *Tumblr* cu 4% (n=12), *Whatsapp* cu 2.6% (n=8), *Twitter* cu

1.3% (n=4), *Tinder* 1 % (n=3). Un procent de 7.3 % (n=22) din tinerii întrebați prefer alte rețele de socializare.

Se observă că majoritatea adolescenților, 76.6% (n=232) au o singură rețea de socializare favorită, iar un procent de 17.2 % (n=52) au 2-3 rețele preferate.

Dintre elevii chestionați de clasa a X-a 16.1 % (n=48) petrec zilnic mai mult de 3 ore online pe rețelele de socializare, 27.1 % (n=81) petrec online zilnic între 2 și 3 ore, 35.1 % (n=105) afirmă că timpul zilnic petrecut de ei este între 1-2 ore, iar un procent de 21.7 % (n=65) alocă zilnic mai puțin de o oră acestei activități.

Întrebați de setările contului de profil preferat (n=299 respondenți) datele arată că elevii în procent de 40.5% (n=121) au un profil parțial privat, 32.8% (n=98) dețin un cont privat, 21.4% (n=64) și-au setat contul public, iar 5.4% (n=16) nu știe cum și-a setat profilul.

Datele arată că elevii vizați (n=300) și-au expus o serie de informații personale pe rețele de socializare favorite. Aceste informații sunt următoarele: numele de familie (83%, n=249), denumirea școlii (71.3%, n=214), fotografiile personale (66.7%, n=200), vârsta reală (56%, n=168), vârstă falsă (26%, n=78), adresa (9%, n=27), numărul de telefon (8.7%, n=26). Doar un procent de 1.7 % (n=5) dintre elevi nu au nicio informație postată public pe o rețea de socializare. Mai mult de jumătatea elevilor chestionați un procent de 58.6% (n=176) postează public 2-3 elemente de informație privată dintre cele enumerate în chestionar. Astfel de elemente pot fi numele, fotografia personală, adresa, vârsta și școala.

21.3 % (n=64) dintre subiecții respondenți (n=300) afirmă că au un cont secret sau anonim pe o rețea de socializare.

Referitor la postările publice 71.8% (n=214) dintre respondenți (n=299) afirmă că sunt diligenți (înainte să posteze se gândește la posibile consecințe), 22.1% (n=66) se abțin să comenteze și să posteze, iar un procent de 6% (n=18) postează imprudent.

Un procent de 24.2% (n=72) dintre elevii respondenți (n=297) afirmă că știu de existența hotline-urilor, un procent de 42.8% (n=127) este nesigur, iar 33% (n=99) nu cunoaște astfel de site-uri.

În cazul unui eventual abuz suferit elevii din clasa a X-a (n=298) ar apela în procent de 44.3 % (n=132) la prieteni sau la alte persoane, în procent de 35.2% (n=105) ar cere ajutorul părinților, 23.8% (n=71) nu ar apela la ajutorul nimănui, un procent de 17.8% (n=53) ar apela direct la rețeaua de socializare utilizată, 2.3 % (n=7) la hotline-uri, iar un procent 1.7% (n=5) s-ar adresa unui profesor.

Rezultatele (n=299) arată că 46.8% (n=140) dintre adolescenți acceptă uneori cererile de prietenie ale persoanelor necunoscute, 45.2% (n=135) nu acceptă niciodată astfel de cereri. 5.7 % (n=17) afirmă că de obicei acceptă solicitările de prietenie ale străinilor, iar un procent de 2.3% (n=7) a mărturisit că acceptă întotdeauna asemenea cereri.

În procent de 30.9% (n=92) elevii au între 300 și 500 de prieteni (*friends, followers*) pe rețele lor de socializare favorite, 26.2% (n=78) au mai puțini de 300 de prieteni, 24.8% (n=74) au între 500 și 1000 de amici virtuali, iar un procent de 18.1% (n=54) au peste 1000 de prieteni.

În privința implicării parentale din răspunsurile obținute (n=300) rezultă că 30.3% (n=91) dintre părinți nu se implică deloc în activitatea copilului online, 44% (n=132) doar se interesează, 13% (n=39) dau sfaturi elevului, 10.7% (n=32) dintre părinți intervine în această activitate dacă consideră că este necesar, iar un procent de 2% (n=6) verifică în permanență activitățile copilului în mediul online.

3.3. Expunerea copiilor la riscul de *sexting*

Fenomenul *sexting*-ului se manifestă sub forma de trimitere și primire, aspecte pe care le vom trata separat. Din răspunsurile valide (n=298) cu privire la trimiterea mesajelor sau a pozelor cu conținut sexual explicit subiecții chestionați au mărturisit în proporție de 17.1% (n=51) că au trimis deja asemenea fotografii (a se vedea *Tabelul nr. 1 - Sexting*).

Tabelul nr. 1 – Sexting sub formă de trimitere

Trimiterea pozelor/mesajelor cu conținut sexual				
		Frecvență	Procent	Procent valid
Valid	Da	51	16.8	17.1
	Nu	226	74.6	75.8
	Nu știe	21	6.9	7.0
	Total	298	98.3	100.0
Răspunsuri lipsă		5	1.7	
Total		303	100.0	

Aproape jumătate din rîndul respondenților totali (n=300), adică 44.3% (n=133) a primit imagini sau mesaje online cu conținut sexual (a se vedea *Tabelul nr. 2 – Sexting sub formă de primire*).

Tabelul nr. 2 – Sexting sub formă de primire

Primirea pozelor/mesajelor cu conținut sexual				
		Frecvență	Procent	Procent valid
Valid	Da	133	43.9	44.3
	Nu	145	47.9	48.3
	Nu știe	22	7.3	7.3
	Total	300	99.0	100.0
Răspunsuri lipsă		3	1.0	
Total		303	100.0	

4. Discuții

Studiile anterioare precum cercetarea *Eu Kis Online II* din 2010 referitor adolescenței din România (au fost vizați copiii între 9 și 16 ani) arată că doar un procent de 3% dintre ei au trimis conținuturi sexuale explicite (Livingston & Haddon, 2009), față de rezultatele noastre recente care indică o pondere de 17.1%. Într-un alt studiu asemănător realizat de Organizația Salvați Copiii România (2014) s-a arătat că tinerii s-au confruntat cu astfel de mesaje primite în proporție de 15% față de rezultatele noastre care indică o frecvență crescută de trei ori, adică 43.9%.

4.1. Asocieri cu factorii socio-cultural

În urma analizei răspunsurilor copiilor am identificat unele corelații semnificative (la nivel alfa $p < 0.05$) cu situația socio-culturală a familiei, însă toate raporturile de corelație identificate erau slabe ($r = 0.1-0.3$). Vom menționa și factorii care nu sunt de natură să se asocieze cu *sexting*-ul.

Sexul copilului după testul exact al lui Fisher ($p > 0.01$) se află în raport de corelație semnificativ cu trimiterea conținuturilor sexuale (Spearman $r(277) = 0.286$, $p > 0.01$), adică 78.4% (n=40) dintre băieții au trimis astfel de mesaje față de 21,6% (n=11) din numărul

fetelor. Primirea conținuturilor este mai frecventă la sexul masculin 60.9% (n=81) față de elevii de sex feminin 39.1% (n=52), testul exact al lui Fisher fiind semnificativ ($p>0.01$) cu raport de corelație Spearman semnificativ, dar slab: $r(278)=0.216$, $p>0.01$.

Religia, credința și proveniența elevilor nu prezintă asocieri semnificative cu fenomenul *sexting*-ului nici sub forma trimiterii și nici sub forma primirii mesajelor sau fotografiilor cu conținut sexual. De asemenea nici școlarizarea, respectiv nici ocupația părinților nu reprezintă un factor de influență asupra expunerii copilului la fenomenul *sexting*-ului. Angajarea părinților în străinătate (mai ales a taților) se află în legătură cu primirea conținuturilor de natură sexuală de către minor: acest raport de interdependență este semnificativ (testul *likelihood ratio chi-square*: $\chi^2=16.25$, $DF=6$, $N=300$, $p=0.012$), iar raportul de corelație Spearman este slab, $r(300)=0.18$, $p<0.01$. Astfel copiii din familiile unde tații lucrează în străinătate primesc cel mai des conținuturi sexuale.

Sportul se asociază cu trimiterea conținuturilor sexuale (*likelihood ratio chi-square* $\chi^2=28.72$, $DF=10$, $N=298$, $p<0.01$) în raport de corelație slab și semnificativ statistic: $r(298)=0.12$, $p=0.037$). Sportul privit ca activitate de timp liber se asociază și cu primirea conținuturilor sexuale (*likelihood ratio chi-square* $\chi^2=24.844$, $DF=10$, $N=300$, $p<0.01$) în raport de corelație slab și semnificativ: $r(300)=0.168$, $p<0.01$. Astfel din rândul elevilor care practică sport mai des o pondere procentuală mai mare obișnuiește să trimită și să primească conținuturi de natură sexuală față de elevii care practică activități de sport mai rar.

4.2. Asocieri cu factorii de comportament online

Numărul de prieteni online ai copiilor se asociază semnificativ cu trimiterea conținuturilor sexuale (Pearson chi-square $\chi^2=12.586$, $DF=6$, $N=296$, $p=0.05$, raport de corelație negativ și slab ($r(296)=-0.119$, $p=0.041$) – Tabelul nr. 3, cei care au mai mulți prieteni online, tind să trimită într-o pondere mai mare asemenea mesaje.

Tabelul nr. 3 - Numărul prietenilor * Trimitere conținut sexual

		Trimiterea pozelor/mesajelor cu conținut sexual			Total	
		Da	Nu	Nu știe		
Numărul prietenilor pe rețeaua de socializare favorită	Mai puține de 300	N	7	67	3	77
		%	9.1%	87.0%	3.9%	100.0%
	Între 300 și 500	N	12	72	8	92
		%	13.0%	78.3%	8.7%	100.0%
	Între 500 și 1000	N	16	51	6	73
		%	21.9%	69.9%	8.2%	100.0%
	Peste 1000	N	15	35	4	54
		%	27.8%	64.8%	7.4%	100.0%
Total	N	50	225	21	296	
	%	16.9%	76.0%	7.1%	100.0%	

De asemenea numărul de prieteni online se asociază semnificativ cu primirea conținuturilor sexuale (Pearson chi-square $\chi^2=16.372$, $DF=6$, $N=298$, $p=0.01$, raport de corelație negativ și slab ($r(298)=-0.142$, $p=0.14$) – Tabelul nr. 4, rezultând că cei care au mai mulți prieteni online, tind să primească într-o pondere mai mare asemenea mesaje.

Tabelul nr. 4 - Numărul prietenilor * Primire conținut sexual

		Primirea pozelor/mesajelor cu conținut sexual	Total
--	--	---	-------

			Da	Nu	Nu știe	
Numărul prietenilor pe rețeaua de socializare favorită	Mai puține de 300	N	27	46	5	78
		%	34.6%	59.0%	6.4%	100.0%
	Între 300 și 500	N	39	47	6	92
		%	42.4%	51.1%	6.5%	100.0%
	Între 500 și 1000	N	30	36	8	74
		%	40.5%	48.6%	10.8%	100.0%
	Peste 1000	N	36	15	3	54
		%	66.7%	27.8%	5.6%	100.0%
Total	N	132	144	22	298	
	%	44.3%	48.3%	7.4%	100.0%	

Timpul zilnic petrecut nu se asociază semnificativ cu trimiterea conținuturilor sexuale (Pearson chi-square $\chi^2=3.656$, $DF=6$, $N=297$, $p=0.723$) sau cu primirea conținuturilor sexuale (Pearson chi-square $\chi^2=6.442$, $DF=6$, $N=299$, $p=0.375$).

Utilizarea setărilor de siguranță a contului nu se asociază semnificativ cu trimiterea conținuturilor sexuale (likelihood ratio chi-square $\chi^2=10.159$, $DF=6$, $N=297$, $p=0.102$) și nici cu primirea conținuturilor sexuale (Pearson chi-square $\chi^2=9.271$, $DF=6$, $N=299$, $p=0.159$).

Implicarea părinților nu se asociază semnificativ cu trimiterea conținuturilor sexuale (likelihood ratio chi-square $\chi^2=10.495$, $DF=8$, $N=298$, $p=0.232$) și nici cu primirea conținuturilor sexuale (likelihood ratio chi-square $\chi^2=4.473$, $DF=8$, $N=300$, $p=0.812$), adică rezultatul sugerează o ineficacitate a controlului parental.

Acceptarea cererilor de prietenie nu se asociază semnificativ cu trimiterea conținuturilor sexuale (likelihood ratio chi-square $\chi^2=9.171$, $DF=6$, $N=297$, $p=0.164$) sau cu primirea conținuturilor sexuale (likelihood ratio chi-square $\chi^2=27.621$, $DF=6$, $N=299$, $p>0.01$, raport de corelație $r(299)=-0.08$, $p=0.166$).

Numărul conturilor deținute nu se asociază semnificativ cu trimiterea conținuturilor sexuale (likelihood ratio chi-square $\chi^2=28.936$, $DF=24$, $N=297$, $p=0.223$) și nici cu primirea conținuturilor sexuale (likelihood ratio chi-square $\chi^2=22.453$, $DF=24$, $N=299$, $p=0.552$).

Elementele de date personale nu se asociază semnificativ cu trimiterea conținuturilor sexuale (likelihood ratio chi-square $\chi^2=13.141$, $DF=12$, $N=298$, $p=0.469$) și cu primirea conținuturilor sexuale (likelihood ratio chi-square $\chi^2=12.105$, $DF=12$, $N=300$, $p=0.437$).

Informarea copilului la școală nu se asociază semnificativ cu trimiterea conținuturilor sexuale (likelihood ratio chi-square $\chi^2=2.681$, $DF=4$, $N=296$, $p=0.613$) sau cu primirea conținuturilor sexuale (likelihood ratio chi-square $\chi^2=1.005$, $DF=4$, $N=298$, $p=0.909$), de unde rezultă o ineficacitate a campaniilor de informare desfășurate la școală în privința riscurilor utilizării internetului.

4.3. Asocieri cu alte tipuri de risc

În Tabelul nr. 5 sunt prezentate corelațiile între factorii de risc sexual prezente pe rețelele de socializare. Nivelul de semnificație pentru corelațiile este $p>0.05$. În privința factorilor de risc am identificat următoarele raporturi de corelații:

- trimiterea și primirea conținuturilor sexuale (fotografii și mesaje): corelația este moderată, pozitivă ($r(298)=0.406$, $p<0.01$). Elevii care au trimis mesaje cu conținut sexual tind să primească astfel de mesaje.
- primirea conținuturilor de natură sexuală și postarea fotografiilor în costum de baie sau lenjerie intimă: corelația este slabă, pozitivă ($r(298)=0.186$, $p<0.01$). Minorii care au primit mesaje de natură sexuală tind să aibă obiceiul de a posta fotografiile în lenjerie intimă sau în costum de baie.

- primirea conținuturilor de natură sexuală și solicitarea pozelor nude de către persoanele străine: corelația este slabă, pozitivă ($r(300)=0.216, p<0.01$). Copiii care au primit mesaje cu conținut sexual sunt expuși la riscul să li se solicite poze nude de către persoane străine.
- primirea conținuturilor de natură sexuală și întâlnirea cu persoane străine: corelația este slabă, pozitivă ($r(298)=0.229, p<0.01$). Elevii care au primit mesaje sau fotografii de natură sexuală sunt mai dispuși să se întâlnească cu persoane străine cunoscute online.
- postarea fotografiilor în costum de baie sau lenjerie intimă și întâlnirea cu persoane străine: corelația este slabă, pozitivă ($r(296)=0.224, p<0.01$). Școlarii care au postat fotografii în costum de baie sau lenjerie intimă sunt mai dispuși să se întâlnească cu persoane străine cunoscute online.

Tabelul nr. 5- Corelații factori de risc

		Trimitere conținut sexual	Primire conținut sexual	Postare foto în costum de baie	Solicitare de poze nude	Întâlnire cu străini	Subiect pasiv hărțuire online	Subiect activ hărțuire online
Trimitere conținut sexual	r Pearson	1	.406**	.064	.093	.059	.064	.017
	p-2 cap.		.000	.270	.108	.311	.278	.765
	N	298	298	296	298	296	293	295
Primire conținut sexual	r Pearson		1	.186**	.216**	.229**	.093	.090
	p-2 cap.			.001	.000	.000	.109	.120
	N		300	298	300	298	295	297
Postare foto în costum de baie	r Pearson			1	.099	.224**	.018	-.123*
	p-2 cap.				.088	.000	.761	.035
	N			298	298	296	293	295
Solicitare de poze nude	r Pearson				1	.089	.002	.042
	p-2 cap.					.123	.975	.471
	N				300	298	295	297
Întâlnire cu străini	r Pearson					1	.049	.004
	p-2 cap.						.404	.951
	N					298	294	296
Subiect pasiv hărțuire online	r Pearson						1	.005
	p-2 cap.							.933
	N						295	295
Subiect activ hărțuire online	r Pearson							1
	p-2 cap.							
	N							297

** . Corelația este semnificativă la nivelul $p>0.01$ level (2-capete)

* . Corelația este semnificativă la nivelul $p>0.05$ level (2-capete)

5. Concluzii

Cu privire la modul de utilizare a rețelelor de socializare se observă că elevii folosesc în mod preponderent platformele *Facebook*, *Instagram* și *Snapchat*. Totodată aceste rețele constituie și cele mai preferate de către elevii clujeni.

Față de studiile precedente fenomenul de *sexting* atât sub forma primirii cât și sub forma trimiterii arată o tendință exponențială de creștere, astfel cu privire la frecvența

fenomenului sextingului putem preciza că aproape jumătate dintre subiecții vizati s-au confruntat cu primirea mesajelor cu conținut sexual explicit, iar mai mult de un sfert dintre elevi au trimis astfel de mesaje.

Cu privire la factorii de influență asupra fenomenului putem menționa diverși factori socio-cultural precum sexul (*sexting*-ul este mai răspândit în rândul băieților), angajarea părinților în străinătate (mai ales a taților), sau durata zilnică a activităților sportive.

S-au rezultat legături semnificative între diferitele tipuri de riscuri și fenomenul de *sexting*. Elevii care au primit mesaje cu conținuturi sexuale sunt expuși la riscul să li se solicite poze nude de către persoane străine. Adolescenții care au primit mesaje de natură sexuală tind să aibă obiceiul de a posta fotografii în lenjerie intimă sau costum de baie. Mai mult și formele de *sexting* se corelează între ele, adică tinerii care au trimis astfel de conținuturi tind să și primească într-o pondere mai mare astfel de mesaje.

Implicarea parentală în activitățile online ale copiilor conform rezultatelor noastre nu se asociază cu fenomenul *sexting*-ului ceea ce sugerează o ineficiență sau o dificultate în educarea copiilor privind comportamentul virtual. De asemenea nici cursurile de pregătire din timpul orelor școlare pare a nu influența fenomenul *sexting*-ului. În privința determinării măsurilor educaționale de prevenire a *sexting*-ului în rândul minorilor considerăm că sunt necesare cercetări suplimentare.

BIBLIOGRAPHY

1. Albert-Lőrincz Cs. (2013). Drepturile și dilemele morale care privesc copiii cu diagnostic medical. Cluj-Napoca. Presa Universitară Clujeană.
2. Albu E. (2007). Psihologia vîrstelor, accesat la 13.01.2018, http://www.upm.ro/facultati_departamente/depPregatirePersonal/docs/carti/psihologia_varstelor_albu.pdf
3. Domokos K. (2014). Cyberbullying: Hărțuire prin intermediul mijloacelor electronice. [Zaklatás elektronikus eszközök használatával]. *Alkalmazott Pszichológia*. 14(1): 59-70.
4. Kofoed J. & Ringrose J. (2012). Travelling and sticky affects: Exploring teens and sexualized cyberbullying through a Butlerian-Deleuzian-Guattarian lens. *Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education*. 33(1): 5-20.
5. Lenhart A. (2009). Teens and Sexting: How and why minor teens are sending sexually suggestive nude or nearly nude images via text messaging. accesat la 17.01.2018, http://www.ncsv.org/images/pewinternet_teensandsexting_12-2009.pdf
6. Livingstone S. & Haddon L. (2009) Eu Kids Online. Final Report. accesat la 17.01.2018, [http://www.lse.ac.uk/media@lse/research/EUKidsOnline/EU%20Kids%20I%20\(2006-9\)/EU%20Kids%20Online%20I%20Reports/EUKidsOnlineFinalReport.pdf](http://www.lse.ac.uk/media@lse/research/EUKidsOnline/EU%20Kids%20I%20(2006-9)/EU%20Kids%20Online%20I%20Reports/EUKidsOnlineFinalReport.pdf)
7. O'Keeffe G. S., & Clarke-Pearson K. (2011). The impact of social media on children, adolescents, and families. *Pediatrics*.127(4): 800-804.
8. Salvați Copiii România. (2014). Studiu privind utilizarea internetului în familie. accesat la 17.01.2018, http://salvaticopiii.ro/upload/p0001000300010000_Raport%20cercetare%20safer%20internet%202014_web.pdf
9. Walker, J., & Moak, S. (2010). Child's play or child pornography: the need for better laws regarding sexting. *ACJS Today*. 35(1): 3-9.